

پودمان ۴

نصب و راهاندازی درب‌های اتوماتیک

تمامی درب‌چه‌های ورودی یک ساختمان که به صورت کلی، می‌توان از آنها به عنوان بازشوها نام برد، اجزایی هستند که معتبر ورودی موردنیاز هر ساختمان را فراهم می‌آورند. امروزه هرگونه بازشو درب ساختمان را می‌توان اتوماتیک نمود. مهم‌ترین بازشوها عبارت‌اند از درب‌های اتوماتیک (که خود شامل درب‌های با مکانیزم عمودی و افقی است)، سقف‌ها، سایبان‌ها، راه‌بندها، پرده‌ها و پنجره‌های اتوماتیک.

ضرورت رسیدن به زندگی هوشمند و سریع در قرن معاصر، مهندسین را برآن داشته است که با اتوماسیون؛ سهولت، سرعت و آرامش را در تمامی ابعاد زندگانی انسان‌ها به ارمغان آورند. مکانیزه کردن و هوشمندسازی درب‌ها نیز از چنین پیشرفتی بی‌بهره نمانده است.

واحد یادگیری ۵

شاپیستگی نصب و راه اندازی درب اتوماتیک با مکانیزم عملکرد عمودی

- تمامی درب‌ها و بازشوهای ورودی یک ساختمان را می‌توان اتوماتیک نمود؟
- بسیاری از منازل و اماكن اطراف شما به درب‌های اتوماتیک مجهzenد؟
- چند نوع بازشو اتوماتیک با مکانیزم عملکرد عمودی وجود دارد؟
- درب‌های اتوماتیک به دیگر سیستم‌های هوشمند ساختمان قابل اتصال است؟

اهداف این شاپیستگی عبارت‌اند از:

- ۱ توانایی شناخت اجزای درب‌های با مکانیزم عمودی؛
- ۲ توانایی نصب اجزای مکانیکی درب‌های با مکانیزم عمودی؛
- ۳ توانایی راه‌اندازی و هوشمندسازی درب‌های با مکانیزم عمودی.

استاندارد عملکرد

پس از اتمام واحد یادگیری و کسب شاپیستگی، هنرجویان می‌توانند درب‌های ساختمان را با مکانیزم عملکرد عمودی (شامل هر دو بخش مکانیکی و الکتریکی) اتوماتیک کنند.

فکر کنید

به نظر شما دلایل حذف درب های کرکره ای قدیمی چه بود؟ آیا به جز عیوبی که به حذف آنها منجر شد، می توان برای آنها ویژگی هایی نیز برشمرد؟

پیدایش درب با مکانیزم عمودی

امروزه بیشترین درب های ورودی ساختمان ها با مکانیزم عملکرد افقی طراحی شده اند. اما با پیشرفت فناوری ها و ایده های مهندسین، درب های با مکانیزم عملکرد عمودی نیز عرضه شده اند و سهم گسترده ای را به خود اختصاص داده اند. در بازار به این نوع درب ها، درب کرکره ای گفته می شود. کرکره های قدیمی، به علت سنگینی و به تبع آن، ایجاد ناراحتی هایی از قبیل دیسک کمر و همچنین داشتن خرابی های مکرر، جای خود را به کرکره های برقی دادند و به مرور زمان حتی جایگزین درب های لولایی و کشویی شده اند. می توان گفت کرکره اتوماتیک به سبک امروزی از سال ۱۹۵۴ میلادی و توسط لیهیت و دی هورتن آمریکایی و با استفاده از سیستم هیدرولیک به وجود آمد. همان طور که سال قبل خواندید، سیستم هیدرولیک دارای نقایصی است، از همین رو با پیشرفت موتورهای الکترومکانیک این فناوری برای ساخت درب اتوماتیک مورد استفاده قرار گرفت و باعث پیشرفت روز افرون این درب ها و تبدیل شدن درب اتوماتیک به یک صنعت شد تا جایی که امروزه درب اتوماتیک کرکره ای یکی از ملزمات مهم خانه هوشمند به حساب می آید.

پژوهش
کنید

در مورد مکانیزم عملکرد اولین درب اتوماتیک کرکره ای ساخته شده و اعمال نیروی مربوطه به آن تحقیق کنید. سپس اطلاعات خود را با دوستانتان به اشتراک بگذارید.

کاربرد درب های با مکانیزم عمودی

امروزه درب های با مکانیزم عمودی یا اصطلاحاً کرکره ای کاربردهای گسترده ای یافته اند. شاید دلیل این استقبال، سادگی نصب و تعویض آنها بروی درب ها و کرکره های قدیمی و امکاناتی باشد که این درب ها به کاربر ارائه می کنند.

کاربردهای درب اتوماتیک کرکره ای

پخش فیلم ۱

جدول زیر انواع درب‌های کرکره‌ای را نشان می‌دهد. به کمک هنرآموز خود و اطلاعاتی که با تماشای فیلم صفحهٔ قبل کسب کرده‌اید، آن را کامل کنید.

تصویر	ویژگی (کاربرد)	نوع درب کرکره‌ای
	کاربرد: ورودی پارکینگ یا ورودی رمپ (مکان عبور و مرور افراد یا اجسام) دارای محدودیت فضایی	کرکره پارکینگی
	کرکره فروشگاهی
	کاربرد: انبارها، سوله‌ها و پارکینگ‌هایی با ابعاد بزرگ
	کرکره پنجره‌ای

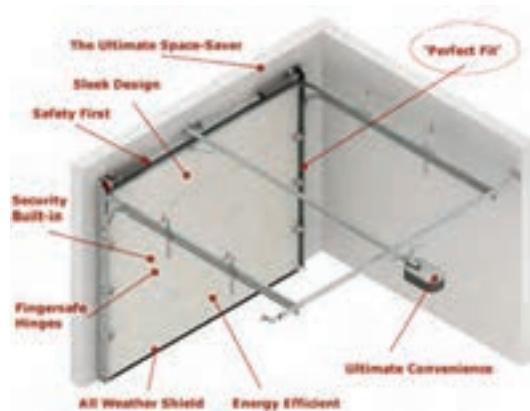
انواع بازشوهای درب کرکره‌ای

همان‌طور که قبلاً هم بیان شد، درب‌های با مکانیزم عملکرد عمودی در بازار به درب‌های کرکره‌ای معروف‌اند. این درب‌ها از نظر مکانیزم عملکرد و نوع بازشوندگی به دو دسته در زیر سقفی (Sectioinal) و جمع‌شونده (Roll Up) تقسیم می‌شوند.

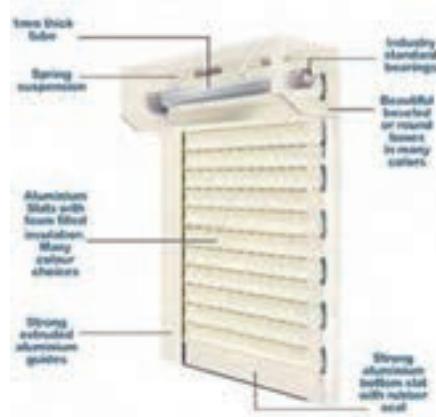
تصویر صفحهٔ بعد انواع درب‌های کرکره‌ای را از نظر عملکرد نشان می‌دهد. تفاوت‌های آنها را بیان کنید و نتایج را با دوستان خود به اشتراک بگذارید. به نظر شما هر کدام در کجا و در چه نوع ساختمانی می‌تواند مناسب باشد؟

بحث کنید

درب کرکرهای زیر سقفی (سکشنال)

درب کرکرهای جمع شونده (رول آپ)

درب اتوماتیک زیر سقفی (Sectional)

کاربرد این نوع درها در پارکینگ ساختمان های هوشمند و مدرن امروزی بسیار زیاد است. مکانیزم خاص درب اتوماتیک زیر سقفی (سکشنال) باعث می شود که به کمک فنر های بالانس و ریل های خاص، درب در زیر سقف جمع شود و حجم فضای محدودی از پارکینگ را اشغال کند. همچنین سریع و بی صدا باز و بسته شود. به همین دلیل به آنها درب زیر سقفی نیز گفته می شود.

پخش فیلم ۲

معرفی اجزای درب اتوماتیک کرکرهای

فعالیت
کلاسی ۲

جدول اجزای تشکیل دهنده درب های اتوماتیک سکشنال (زیر سقفی) را نشان می دهد. به کمک هنرآموز خود، آن را کامل کنید.

تصویر	نام قطعه	وظیفه
	پتل	

موتورهای درب سکشنال به صورت کناری و مخصوص سکشنال می‌باشد.		
	کنترل کننده	

موتورهای جریان مستقیم یا DC یکی از رایج‌ترین موتورهای الکتریکی هستند که کاربرد گسترده‌ای در پروژه‌های صنعتی، تجاری و خانگی دارند. از جمله مزایای این موتورها می‌توان به قیمت ارزان و ساده بودن مدارات راهانداز آنها اشاره کرد. سرعت، گشتاور و چگونگی کنترل موتور سه موضوع مهم در انتخاب این موتورهاست.

آیا می‌دانید

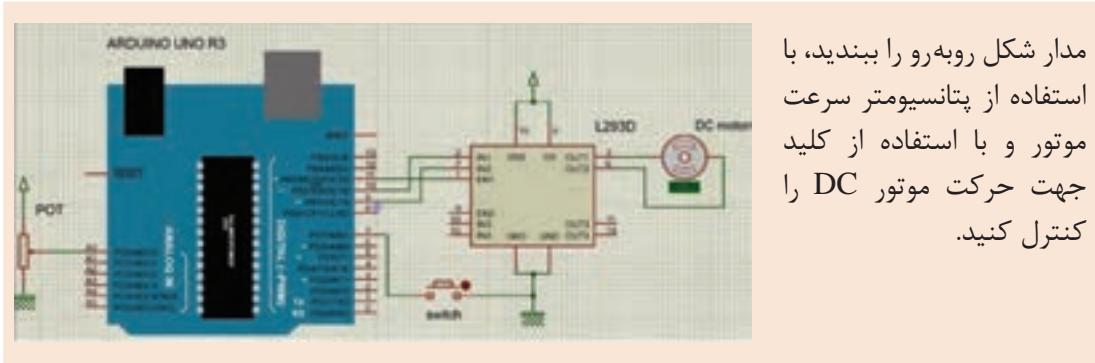
پخش فیلم ۳

پروژه ۱

راهاندازی موتور DC توسط برد آردوینو

پخش فیلم ۴

نحوه نصب درب اتوماتیک زیرسقفی

پودمان چهارم: نصب و راه اندازی درب های اتوماتیک

به کمک هنرآموز خود و با توجه به ابعاد مورد نظر یک درب سکشنال را نصب کنید.

اهداف:

- زیرسازی؛
- شاقول بودن؛
- نصب صحیح.

درب اتوماتیک جمع شونده (Roll Up)

یکی از مشکلات مهم درب های سکشنال هزینه بالا و زمان گیر بودن ساخت آنهاست. از این رو، درب های جمع شونده یا رول آپ گزینه مناسب تری جهت درب های اتوماتیک با مکانیزم عملکرد عمودی است. از طرف دیگر، در این نوع درب، دیگر نیاز به ساخت کل درب لولایی نمی باشد و حتی با هزینه کمتری می توان درب اتوماتیک داشت.

این نوع درب ها با درب های سکشنال بسیار شباهت دارند، و تنها تفاوت عمدۀ آنها در نوع جمع شوندگی و باز شوندگی آنهاست، که همچون درب های کرکره ای قدیمی در یک محور متحرک جمع می شوند. این عمل توسط موتور برقی انجام می شود.

کاربردهای درب های جمع شونده

درب های اتوماتیک که به صورت جمع شونده (Roll Up)

مرسوم هستند عبارت اند از:

۱- کرکره پنجره ای اتوماتیک

کرکره اتوماتیک پنجره ای به وسیله ریموت کنترل، باز و بسته می شود و با بهره گیری از تیغه کرکره برقی پنجره و موتور کوچک تر می توان به سادگی فضای خانه را ایمن تر و نمای ساختمان را زیباتر و شکیل تر کرد.

مزیت های کرکره پنجره ای اتوماتیک چیست؟ کاربرد آنها کجاست؟

فکر کنید

۲- سانترال

در واقع سیستم سانترال همان کرکره های سنتی است که توسط یک موتور در مرکز شفت کرکره به صورت اتوماتیک عمل می کند. مکانیک این کرکره دقیقاً مکانیک همان کرکره های سنتی قدیمی است که از کاسه فر و شفت استفاده می کردند.

اجزای درب‌های جمع‌شونده

درب‌های اتوماتیک کرکره‌ای و سکشنال دارای اجزای مشترکی هستند. البته نوع قطعات و نحوه استفاده از آنها با یکدیگر تفاوت دارد. مهم‌ترین قطعات تشکیل دهنده این گونه درب‌ها عبارت‌اند از:

۱- موتور

در حال حاضر سه نوع موتور کرکره در بازار بسیار مورد استفاده هستند که عبارت‌اند از:

۱- موتور کرکره سانترال (Motor-Central): همان‌طور که از نام این موتور مشخص است، در موقع مونتاژ قطعات، موتور در قسمت میانی و مرکزی شفت نصب می‌گردد. موتورهای سانترال به لحاظ قدرت، کیفیت

و کشش، در رنج‌های بسیار متنوع در بازار عرضه می‌شوند. این موتور قابل نصب بر روی کرکره‌های قدیمی نیز هست.

بارزترین قابلیت این نوع موتور تلفیق آن با کرکره‌های قدیمی است، که با شفت و فنر و به صورت دستی عمل می‌کنند و به راحتی و بدون تعویض تیغه و قطعات آن، می‌توان مکانیزم اتومات را به کرکره اضافه نمود.

۲- موتور کرکره توبولار (Tubular): این نوع موتور به لحاظ سادگی در نصب، بیشتر مورد توجه نصابان قرار گرفته است. این موتورها در رنج وسیعی از قدرت عملکرد (از ۱۰ نیوتن تا ۲۴۰ نیوتن) در بازار موجود است که برای پنجره‌ها و درب‌های کم وزن مصرف دارد.

۳- ساید (Side): از این نوع موتور، معمولاً برای مصارف درب‌های بزرگ و سنگین وزن (رنج ۳۰۰ کیلو تا ۱۵۰۰ کیلو) استفاده می‌شود.

بحث کنید

فعالیت
کلاسی ۳

در دو نوع درب کرکره‌ای رول آپ زیر، چه نوع موتورهایی استفاده می‌شود؟ دلایل خود را بنویسید.

پنجره‌ای:
سانترال:

۲- تیغه درب

تیغه‌های مورداستفاده در درب‌های کرکره‌ای جمع‌شونده بسیار متنوع‌اند. بسته به نوع درب و کاربرد آن از تیغه‌های مختلفی استفاده می‌شود.

انواع تیغه درب اتوماتیک

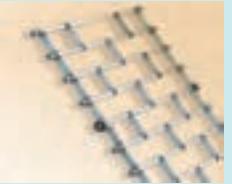
بخش فیلم ۵

جدول زیر انواع تیغه در کرکرهای را نشان می دهد. به کمک هنرآموز خود آن را کامل کنید.

فعالیت
کلاسی ۴

کاربرد	نوع تیغه	تصویر تیغه
.....	آلومینیومی یا اکسترود	
.....	فوم دار با جنس آلومینیوم	
.....	گالوانیزه فوم دار	
مکان های حساس جهت حفاظت کامل مکان (مثلاً بانک ها)	رول فرمینگ (گالوانیزه، آلومینیوم فوم دار)	
.....	پلی کربنات (شفاف)	

اجزا و متعلقات درب کرکرهای

بخش فیلم ۶

۳- کنترل کننده (Control Box)

کنترل کننده یکی از مهم‌ترین بخش‌های درب‌های اتوماتیک است که به کمک آن به موتور فرمان‌های راست‌گرد، چپ‌گرد ارسال و فرمان‌پذیری از ریموت انجام می‌شود.

۴- تغذیه اضطراری (UPS)

بهره‌برداری از درب‌های اتوماتیک به‌ویژه درب کرکره‌ای در هنگام قطعی برق اهمیت فراوانی دارد بنابراین استفاده از منابع تغذیه اضطراری همچون باتری یا UPS‌ها امری اجتناب‌ناپذیر می‌باشد. استفاده از UPS برای تأمین دائمی برق راهاندازی انواع درب‌های کرکره برقی امروزه امری متداول است. انواع مختلفی از باتری‌های UPS موجود است که بسته به نوع کاربرد و مدت زمان مورد نیاز تأمین برق و نوسانات برق اصلی نسبت به انتخاب مناسب‌ترین نوع آن اقدام می‌شود.

ساخت و نصب درب کرکره‌ای جمع‌شونده

یکی از مهم‌ترین نکاتی که قبل از نصب هر درب کرکره‌ای باید به آن توجه نمود زیرسازی محل نصب ریل و متعلقات می‌باشد. دربی که دارای زیرسازی اصولی باشد عمر بسیار مفیدتری نسبت به دربی که زیرسازی مناسب ندارد را دارا می‌باشد.

اجرا و نصب درب اتوماتیک جمع‌شونده

پخش فیلم

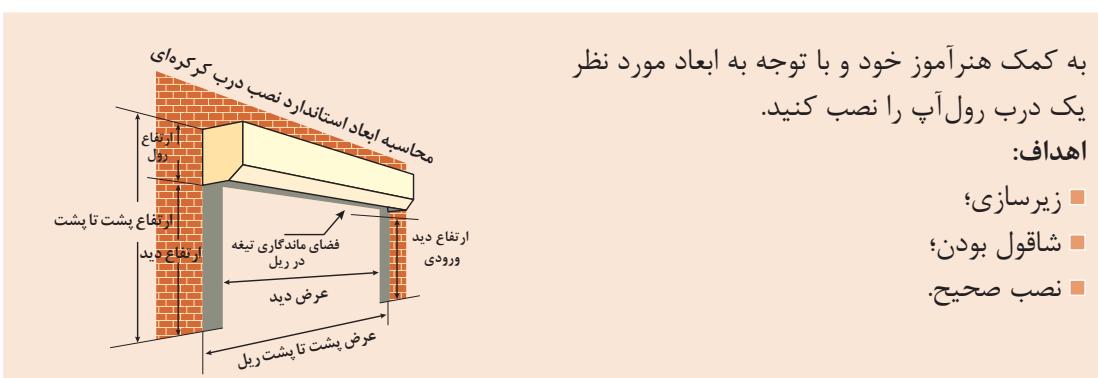
فعالیت
کارگاهی ۲

به کمک هنرآموز خود و با توجه به ابعاد مورد نظر یک درب رول آپ را نصب کنید.

اهداف:

- زیرسازی؛
- شاقول بودن؛
- نصب صحیح.

حين نصب و راهاندازی درب‌های اتوماتیک، ضایعات و مواد دورریختنی همچون داکت و آهن و موارد مشابه به وجود خواهد آمد. ضمن جمع کردن و مرتب کردن اطراف کار خود پس از نصب، از دورریختن آنها به محیط اطراف اجتناب کنید. دورانداختن این ضایعات آثار زیست‌محیطی محرbi به همراه دارد.

نکته زیست
محیطی

ارزشیابی شایستگی نصب و راه اندازی درب های عملکرد عمودی

شرح کار:

- نصب یکی از درب های اتوماتیک با عملکرد عمودی با توجه به امکانات موجود کارگاه
- زیرسازی و آهن کشی و نصب ریل
- تست، آزمایش و گزارش گیری از سیستم

استاندارد عملکرد:

- زیرسازی و اجرای صحیح

شاخص ها:

- مطالعه کاتالوگ و شناخت تفاوت موجود در انواع درب های با مکانیزم عمودی
- رعایت نحوه اجرا با توجه به نوع درب ها
- عملکرد درب ها با توجه به خواست هنرآموز

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:

شرایط: ۱ کارگاه استاندارد ۲ نور یکنواخت با شدت 400 لوکس ؛ ۳ تهویه استاندارد و دمای $20^{\circ} \pm 3^{\circ}$ ؛

۴ وسایل ایمنی استاندارد

ابزار و تجهیزات: ابزار و وسایل مورد نیاز استاندارد - تجهیزات مورد نیاز سیستم درب کرکره ای

معیار شایستگی:

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	زیرسازی و آهن کشی (ریل و متعلقات)	۲	
۲	نصب موتور و تیغه ها	۲	
۳	تنظیمات و راه اندازی	۲	
شایستگی های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش:			
۱	رعایت قواعد و اصول در مراحل کار و کار تیمی		
۲	رعایت دقیق و نظم (ویژگی شخصیتی)		
۳	مستندسازی		
میانگین نمرات*			

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ است.

واحد یادگیری ۶

شاپستگی نصب و راه اندازی درب اتوماتیک با مکانیزم عملکرد افقی

- مشکلات درب‌های قدیمی که با اعمال نیروی انسان عمل می‌کردند چیست؟
- کدام یک از درب‌های منزل شما و اطرافیانتان با مکانیزم عملکرد افقی کار می‌کنند؟
- اتوماتیک کردن این درب‌ها چه مزایایی برای ساکنین به همراه دارد؟
- درب‌های اتوماتیک به دیگر سیستم‌های هوشمند ساختمان قابل اتصال است؟

اهداف این شاپستگی عبارت اند از:

- ۱ توانایی شناخت اجزای درب‌های با مکانیزم افقی؛
- ۲ توانایی نصب اجزای مکانیکی درب‌های با مکانیزم افقی؛
- ۳ توانایی راه‌اندازی و هوشمندسازی درب‌های با مکانیزم افقی.

استاندارد عملکرد

پس از اتمام واحد یادگیری و کسب شاپستگی، هنرجویان می‌توانند درب‌های ساختمان را با مکانیزم عملکرد افقی (شامل هر دو بخش مکانیکی و الکتریکی) اتوماتیک کنند.

فکر کنید

تا به حال فردی را دیده اید که با دستانی پر از محصولات خریداری شده پشت در مانده باشد؟ احساس آن لحظه آن فرد چیست؟ شما به او چه کمکی می توانید بکنید؟

درب های با مکانیزم افقی

هم اکنون بیشترین درب های ورودی ساختمان ها با مکانیزم عملکرد افقی طراحی شده اند. این درب ها در اماکن مختلفی کاربرد دارند. از درب ورودی منازل و فروشگاه ها با وزن کم تا درب های مجتمع های مسکونی و صنعتی و زندان ها با وزن زیاد، طیف گسترده ای از کاربردهای این درب ها را شامل می شود. اما مهم ترین مشکل این درب ها، صرف نیروی لازم جهت باز و بسته کردن آنهاست. با پیشرفت فناوری ها و ایده های مهندسین، این درب ها توسط اعمال نیروهای جانبی، اتوماتیک شدند.

این اعمال نیرو با روش های مختلفی صورت می گیرد. صرف نظر از جنس این درب ها (که می تواند آهنی یا شیشه ای یا چوبی باشد) و مکانیزم بازشدن آنها، درب هایی که قابلیت اتوماتیک شدن را دارند، در بازار به درب های شیشه ای، درب های ریلی و بازویی شهرت یافته اند. در این پودمان بنا به نیاز بازار این درب های اتوماتیک آموزش داده می شود.

ترجمه
کنید

An **electric garage door** usually consists of a motorised device that automatically opens and closes a domestic garage door. The mechanism can be activated either by a «remote control» device using a ‘wireless’ radio frequency or with a number of other fixed devices that are hard wired to the main control unit of the electric operator.

پژوهش
کنید

در مورد مکانیزم عملکرد اولین درب اتوماتیک ساخته شده و اعمال نیروی مربوطه به درب، تحقیق کنید. اطلاعات خود را با دوستانتان به اشتراک بگذارید.

درب‌های اتوماتیک بازویی

از درب‌های بازویی، که خود شامل درب‌های دولنگه و تک لنگه‌اند عموماً درب ورودی پارکینگ‌های منازل، ساختمان، انبار، کارخانجات و... جهت کنترل تردد استفاده می‌گردد. این درب‌ها، که عموماً توسط آهنگر و با توجه به نیاز و شکل دلخواه مصرف‌کننده ساخته می‌شود، دارای لولا (جهت کنترل و سهولت باز و بسته شدن)، قفل و متعلقات می‌باشد. تقدم بازشدن با یکی از لنگه‌ها می‌باشد، یعنی یکی از لنگه‌ها حتماً باید اول باز شود و سپس لنگه دوم باز شود.

این درب‌ها را می‌توان با اعمال نیرو و مکانیزم‌هایی، اتوماتیک کرد. در بازار مجموعه‌ای که وظیفه اتوماتیک نمودن درب‌ها را بر عهده دارد جک نامیده می‌شود، از جمله جک اتوماتیک، جک برقی، جک پارکینگی و بازوی محرك.

جدول زیر، انواع جک‌های درب‌های اتوماتیک لوایی را معرفی می‌کند. آن را به کمک هنرآموز خود کامل کنید.

فعالیت
کلاسی ۵

تصویر	ویژگی	کاربرد	نیروی محرکه	نوع جک
	نیروی بادی	پنوماتیک
	درب‌های سنگین و تردد بالا	هیدرولیک
	سادگی و سهولت - ارزان بودن	الکترومکانیک

بحث کنید

تفاوت ها و شباهت های انواع جک ها را مورد بحث و بررسی قرار دهید و مشخص کنید برای هر نوع و برای ساختمان کدام یک می تواند مناسب باشد؟

بخش فیلم

انواع درب دولنگه و ساخت آن

فعالیت
کارگاهی ۳

به کمک هنرآموز خود یک نمونه درب دولنگه را بسازید.

همان طور که قبلاً هم اشاره شد، درب های بازویی شامل درب های تک لنگه و دولنگه است، که به دلیل جامعیت درب دولنگه نسبت به تک لنگه اتوماتیک نمودن آن آموزش داده خواهد شد.

پژوهش
کنید ۱

همان طور که می دانید جواز کسب، الفبای کسب و کار قانونی می باشد. در این مورد، تحقیق کنید. در های اتوماتیک در استان و شهر شما زیر نظر کدام اتحادیه است؟ شرایط اخذ جواز کسب چگونه است؟ موضوع بیمه و مالیات و عوارض های قانونی در این شغل بررسی و بحث کنید.

آیا می دانید

سرورو موتور شامل یک موتور الکتریکی ساده به همراه یک مدار فیدبک برای کنترل موقعیت، سرعت و گشتاور است. این موتورها در اندازه های کوچک برای مصارف مکاترونیکی و رباتیکی تا اندازه های بزرگ برای دستگاه های صنعتی ساخته می شوند. سروو موتورها عموماً قیمت بالایی دارند و در پروژه هایی که سرعت، دقت بالا و گشتاور متغیر و بالا مدنظر باشد، به کار گرفته می شوند.

بخش فیلم ۹

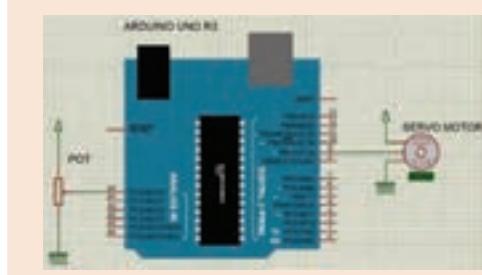
راه اندازی سروو موتور توسط برد آردوینو

پروژه ۲۵

مدار شکل رو به رو را ببندید و با استفاده از پتانسیومتر، موقعیت موتور را تغییر دهید.

اجزای سیستم درب اتوماتیک دولنگه

الف

ب

ج

د

هـ

۱- بازوی محرک

وظیفه باز و بسته کردن درب، در قسمت مکانیکی برعهدهٔ بازوی متحرک است. که خود شامل موتور، گیربکس و بازوهای جک می‌شود. موتور مهم‌ترین بخش این مجموعه است و موتورها از نظر جریان مصرفی در دونوع $24V_DC$ و $220V_AC$ ساخته می‌شوند و از نظر شکل ظاهری، آنها در دو نوع معمولی و تلسکوپی ساخته می‌شوند. فارغ از نوع جریان، موتور دارای ۴ سیم خروجی شامل چپ گرد، راست گرد، مشترک و ارت می‌باشد.

اجزای اصلی بازوی محرک شامل قطعات زیر است:

الف- پوسته: روکشی چدنی یا آلومینیومی که وظیفه محافظت از قطعات داخلی را بر عهده دارد.

ب- موتور (الکتروموتور): یک موتور الکتریکی AC یا DC که نیروی الکتریکی را به مکانیکی تبدیل می‌کند.

ج - گیربکس: مجموعه‌ای از چرخ دنده‌ها که با افزایش قدرت موتور و کاهش سرعت آن، نیرو را به ماردون منتقل می‌کنند.

د - ماردون: میله بلند و شیاردار (رزوه شده) که مشابه پیچ و مهره عمل می‌کند و نیروی موتور را به در انتقال می‌دهد.

هـ - خلاص کن: هنگام قطع برق یا خرابی بازوی محرک، جهت جداسازی نیروی موتور از گیربکس، از خلاص کن استفاده می‌شود.

فکر کنید

فعالیت
کلاسی ۶

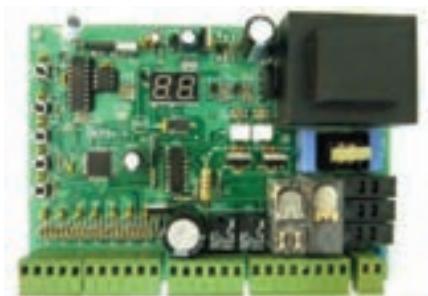
ویژگی انواع موتورهای دربهای دولنگه را از نظر نوع ولتاژ و جریان مصرفی بررسی کنید. شباهت‌ها و تفاوت‌های آنها را بیان کنید

۲- مرکز کنترل

کلیه فرمان ها جهت باز و بسته شدن توسط مرکز کنترل دریافت و به بازوی محرک ارسال می شود. نمونه هایی از مرکز کنترل را در زیر مشاهده می نمایید.

ب

الف

بحث کنید

پژوهش
کنید ۴

آیا سیم بندی تصویر (ب) استاندارد و تمیز می باشد؟ در مورد سیم کشی تمیز و استاندارد پژوهش کنید.

■ **ریموت:** جهت ارسال فرمان به مرکز کنترل از ریموت استفاده می شود. فرمان ها توسط فرکانس خاصی ارسال می شود و در قسمت گیرنده مرکز کنترل دریافت می گردد. در تصویر رو به رو نمونه هایی از این ریموت ها را مشاهده می کنید.

به کار گیری ریموت کنترل می تواند قابلیت های فراوانی را به پروژه شما اضافه کند. کنترل روش نایی منزل، سیستم های صوتی و تصویری، سیستم تهویه، سیستم ورود و خروج و ... از جمله این موارد است.

آیا می دانید

پخش فیلم ۱۰

پروژه ۴

هدف: راه اندازی ریموت کنترل

به کمک هنر آموز خود ریموت کنترل را توسط برد آردوینو راه اندازی نمایید.

۳- چشم الکترونیک

یک فرستنده و گیرنده مادون قرمز که در صورت وجود مانع بین چشم، نور نامنئی مادون قرمز آن قطع و فرمان به مدار کنترل اصلی ارسال می‌گردد و تغذیه جک، قطع و در متوقف می‌شود.

توجه کنید

اصطلاح بازاری چشم الکترونیک یا حسگر (سنسور) مادون قرمز مورد استفاده در سیستم درب‌های اتوماتیک، «فتوسل» است. نامی که با عملکرد این قطعه به هیچ وجه تناسب ندارد!

فکر کنید

مزیت چشمی الکترونیک چیست و نبود آن چه مشکلاتی به وجود می‌آورد؟

فعالیت
کارگاهی ۴

تست چشمی با اهم متر و نحوه عملکرد آنها را به کمک هنرآموز خود تجربه کنید.

آیا می‌دانید

لیزرهای کاربرد گسترده‌ای در سیستم‌های امنیتی هوشمند دارند و از آنها می‌توان برای تشخیص ورود غیرمجاز در این سیستم‌ها استفاده کرد.

پخش فیلم ۱۱

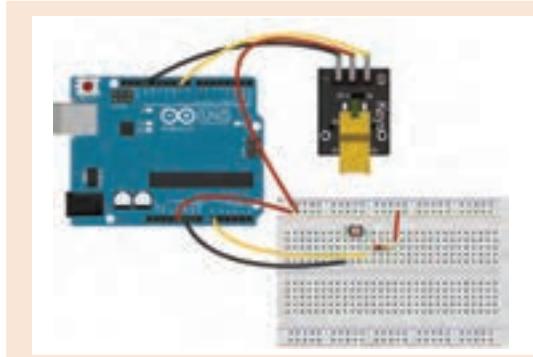

راهاندازی مازول لیزر توسط برد آردوینو

بروزه ۴

هدف: راهاندازی فرستنده و گیرنده لیزر

آیا می دانید

حسگر فاصله سنج آلتراسونیک، یک حسگر مجاورتی بوده که با ارسال یک پالس صوتی کوتاه موفق صوت و دریافت آن پس از انعکاس از سطح جسم، از طریق محاسبه زمان رفت و برگشت امواج، فاصله را با وضوح بسیار بالا اندازه گیری می نماید. این حسگر به دلیل عدم حساسیت به نور و رنگ، دقیق و سرعت بالا و قیمت مناسب یکی از بهترین روش های سنجش فاصله در صنعت به شمار می آید.

از حسگر فاصله سنج آلتراسونیک در اندازه گیری سطح انواع مایعات و جامدات درون مخزن، آشکارساز حرکت، تشخیص فاصله درب اتومبیل ها، درون پارکینگ ها و گذرگاه ها و... استفاده می شود.

پخش فیلم ۱۲

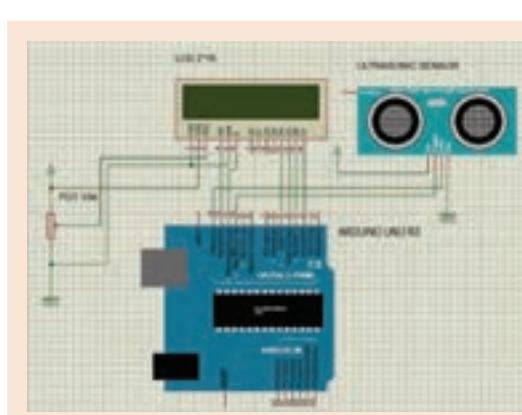

راه اندازی حسگر آلتراسونیک توسط برد آردوینو

پروژه ۵

مدار شکل رو به رو را ببندید و نحوه سنجش فاصله توسط مازول را توسط نمایشگر مشاهده کنید.

۴- فلاشر

لامپی که در بالای سر درب نصب می شود و هنگام باز و بسته شدن درب، به صورت چشمکزن درمی آید تا افراد استفاده کننده از کار کرد جک اتوماتیک مطلع شوند.

فعالیت
کارگاهی ۵

هدف: ساخت براکت با توجه به ابعاد داده شده

با توجه به ابعادی که هنرآموز خود در اختیارتان می‌گذارد، نمونه‌ای براکت را بسازید.

۶- قفل برقی

جهت امنیت بیشترِ درب و جک در مقابل ضربه و سرقت، از این قفل استفاده می‌شود. فرمان عملکرد از بُرد کنترل همراه با جک دریافت می‌گردد. معمولاً از ۲۴V-DC برای تحریک آن استفاده می‌شود.

با اتصال قفل برقی به منبع تغذیه، آن را تست کنید.

فعالیت
کارگاهی ۶

نصب سیستم درب اتوماتیک دولنگه

جهت انتخاب نوع جک و نصب جک و متعلقات روی در باید به نکات زیر دقت نمود:

- ۱ محاسبه وزن + طول + تعداد تردد و انتخاب جک مناسب؛
- ۲ نصب پایه‌های ابتدایی و انتهایی براکت؛
- ۳ تست قطعات از لحاظ صحت و سلامت؛
- ۴ سوار نمودن بازوهای محرک به روی براکت‌ها و تست صحت بازوها با برق مستقیم؛
- ۵ نصب برد کنترل روی دیوار و فلاشر و سنسور IR؛
- ۶ سیم‌کشی و سیم‌بندی؛
- ۷ تنظیمات مرکز کنترل جهت تنظیم بهترین نوع کارکرد جک حذف گردد.

سوار کردن بازوی محرک روی درب و انجام تنظیمات مربوطه جهت کارکرد صحیح و مناسب جک را «نصب جک» می‌گوییم، زیرا عموماً پایه جک را به درب جوش می‌دهند و در موارد خاص مانند درب‌های چوبی یا فایبر گلاس، از پیچ و مهره استفاده می‌کنند.

نصب جک روی درب دولنگه

پخش فیلم ۱۳

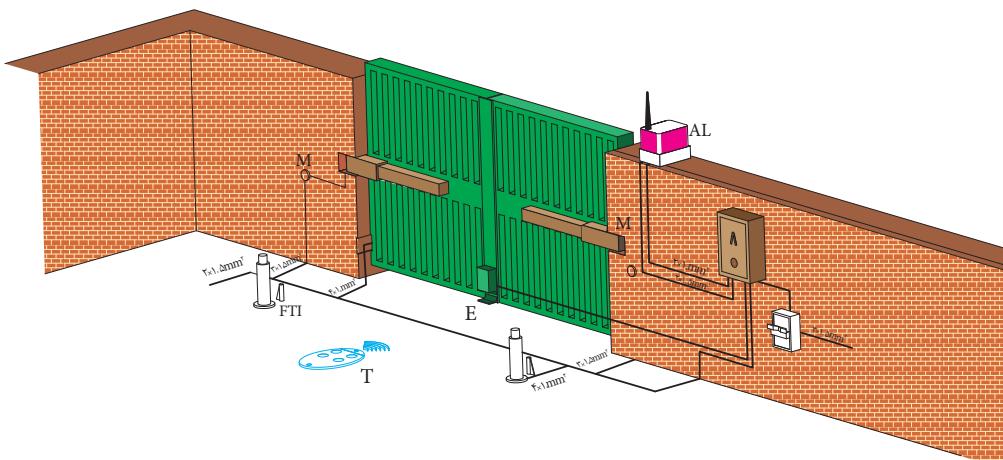
هدف: نصب جک برقی بر روی درب بازویی دولنگه

- با توجه به فیلمی که مشاهده کردید، بر روی دربی که از قبل ساخته‌اید، تجهیزات مورد نیاز درب اتوماتیک دولنگه را نصب نمایید.
- تجهیزات را سیم‌کشی نمایید و از صحت سیم‌کشی مطمئن شوید.

فعالیت
کارگاهی ۷

- با مطالعه دفترچه راهنمای نصب، ضمن کمک گرفتن در نصب، نکات مهم را یادداشت نمایید.
- نام تجهیزات شکل زیر را بنویسید و تعداد و قطر سیم های روی نقشه را بنویسید. (بادلیل)

بخش فیلم ۱۴

تنظیمات درب اتوماتیک دولنگه

فعالیت
کارگاهی ۸

هدف: تنظیمات جک برقی بر روی درب بازویی دولنگه

با توجه به فیلمی که مشاهده کردید، بروی دربی که از قبل ساخته و تجهیزات را ببروی آن نصب کرده اید، تنظیمات بُرد و حرکت رفت و برگشت جک را بررسی کنید و در صورت نیاز عیوب سیستم را رفع نمایید. از دفترچه راهنمای نصب نیز کمک بگیرید.

فعالیت
کارگاهی ۹

به کمک هنرآموز خود عملیات زیر انجام شود:

- یک ریموت جدید به سیستم درب اتوماتیک اضافه نمایید.
- کلیه ریموت ها را پاک کنید و مجدد اضافه نمایید.
- درب را به صورت تک لنگه راه اندازی کنید.
- درب به صورتی تنظیم شود که بعد از بازشدن ۲۰ ثانیه بعد اتوماتیک و بدون فرمان ریموت بسته شود.

بحث کنید

چگونه با یک کلید ON/OFF می توان جک را راه اندازی کرد (به جای ریموت) و این کار چه کاربردی دارد؟
برای چه موردی می توان از این موضوع استفاده کرد؟

فعالیت
کارگاهی ۱۰

با کمک هنرآموز خود جک اتوماتیکی را که نصب کرده اید به دیگر سیستم هایی که تا به حال نصب نموده اید متصل کنید و به آنها فرمان بدھید و فرمان های آنها را دریافت کنید.

پژوهش
کنیده

بردهای چندرله (سه رله یا چهار رله) چیست و چگونه می‌توان از آن در سیستم درب اتوماتیک بهره برد؟

درب اتوماتیک ریلی

از دربهای ریلی برای مکان‌هایی استفاده می‌شود که به تمام فضای ورودی پارکینگ احتیاج دارند و با اندازه درب به قدری بزرگ و سنگین است که استفاده از مدل‌های دیگر مقرن به صرفه نیست. این نوع دربهای امروزه در مکان‌های صنعتی (مانند کارخانه‌ها و انبارها و ورودی پارکینگ امروزی) کاربرد فراوانی دارند. طبیعی است که سنگینی این دربهای مشکلات زیادی برای کاربران آن ایجاد می‌کند. از این‌رو اتوماتیک کردن این دربهای آسایش کاربران را در پی خواهد داشت.

بحث کنید

مزایا و معایب درب اتوماتیک ریلی، نسبت به دربهایی که تا به حال با آنها آشنا شده‌اید، چیست؟ نتایج را با دوستان خود به اشتراک بگذارید.

نصب درب ریلی

جهت نصب درب اتوماتیک ریلی نیازی به تغییر ساختار اولیه درب نیست و این از محسن نصب این دربهای است. از طرف دیگر هر شرکتی قطعات مخصوص به خود را دارند و لذا نصب هر یک به‌گونه‌ای متفاوت است. در اینجا به معرفی یکی از پرکاربردترین این دربهای می‌پردازیم و شناخت انواع دیگر را به هنرجو می‌سپاریم.

پخش فیلم ۱۵

معرفی اجزای درب اتوماتیک ریلی

جدول زیر اجزای تشکیل‌دهنده دربهای اتوماتیک ریلی را نشان می‌دهد. به کمک هنرآموز خود، آن را کامل کنید.

فعالیت
کلاسی ۷

وظیفه	نام قطعه	تصویر
.....	قسمت الکترومکانیکی (موتور و گیربکس)	

پودمان چهارم: نصب و راه اندازی درب های اتوماتیک

.....	برد الکترونیکی	
.....	کنترل کننده (دستی و ریموت)	

پخش فیلم ۱۶

نحوه نصب درب اتوماتیک ریلی

فعالیت
کارگاهی ۱۱

به کمک هنرآموز خود و با توجه به ابعاد موردنظر، تجهیزات درب ریلی را نصب کنید.
اهداف:

- زیرسازی
- شاقول بودن
- نصب صحیح

درب اتوماتیک شیشه‌ای

امروزه درب های شیشه‌ای یا اصطلاحاً کشویی کاربردهای گسترده‌ای یافته‌اند. شاید دلیل این استقبال زیبایی و امکاناتی باشد که این درب‌ها به کاربر ارائه می‌کنند.

فکر کنید

درب‌های شیشه‌ای چه امکاناتی در اختیار کاربر قرار می‌دهند؟

مهم‌ترین مشکل این درب‌ها، اعمال نیرویی بود که جهت باز و بسته کردن آنها نیاز بود. به همین دلیل توسط اعمال نیروی برقی می‌توان آنها را اتوماتیک نمود.

بحث کنید

با مکانیزم‌هایی که تا به حال آموخته‌اید چگونه می‌توانید یک درب شیشه‌ای را برقی کنید. نتایج را با دوستان خود به اشتراک بگذارید.

پخش فیلم

انواع درب‌های شیشه‌ای برقی

فعالیت
کلاسی ۸

جدول زیر انواع درب‌های شیشه‌ای را نشان می‌دهد. به کمک هنرآموز خود و با اطلاعاتی که از تماشای فیلم بالا کسب کرده‌اید، آن را کامل کنید.

تصویر	ویژگی (کاربرد)	نوع درب شیشه‌ای
	درب اتوماتیک شیشه‌ای کشویی
	درب اتوماتیک شیشه‌ای تلسکوپی
	درب اتوماتیک شیشه‌ای تمام‌گرد و نیم‌گرد
	درب شیشه‌ای اتوماتیک تاشو
	درب شیشه‌ای اتوماتیک گردان

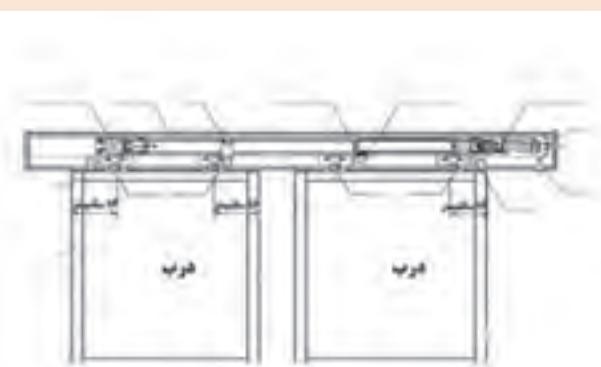
نصب درب های اتوماتیک شیشه ای

همان طور که انواع این درب ها را شناخته اید، اجزای هر یک از این درها اشتراکات زیادی با یکدیگر دارند. از این رو تنها مهم ترین اجزای این درب ها معرفی می شود و شناخت بقیه اجزا به هنرجو و اگذار می گردد.

معرفی اجزای درب اتوماتیک شیشه ای

پخش فیلم ۱۸

تصویر رو به رو اجزای تشکیل دهنده درب های اتوماتیک شیشه ای را نشان می دهد. به کمک هنرآموز خود، آن را کامل کنید.

فعالیت
کلاسی ۹

نحوه نصب درب اتوماتیک شیشه ای

پخش فیلم ۱۹

به کمک هنرآموز خود و با توجه به ابعاد مورد نظر یک درب شیشه ای را نصب کنید.

اهداف:

- زیر سازی؛
- شاقول بودن؛
- نصب صحیح.

فعالیت
کارگاهی ۱۲

درب باز کن تصویری

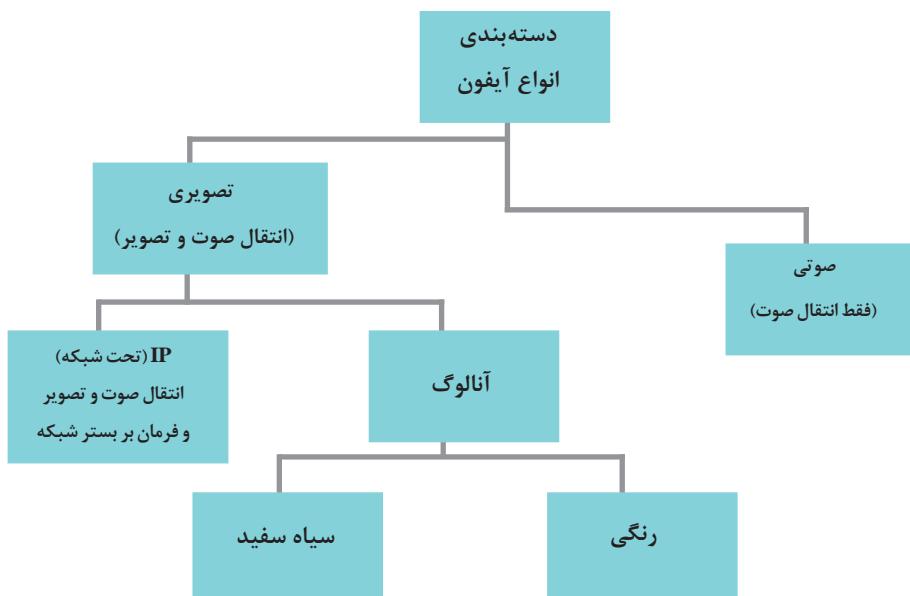

یکی از ابتدایی‌ترین روش‌های تشخیص فرد مراجعه‌کننده به منازل، کوبیدن در بود. به این صورت که تفاوت روش کوبیدن در، فرد پست در را مشخص می‌کرد. تحقیق کنید این روش‌ها چه بودند؟ اطلاعات خود را با دوستانتان به اشتراک بگذارید.

پژوهش
کنیده

همان‌طور که تا به حال فراگرفته‌اید، اتوماتیک نمودن درب‌ها جهت آسایش کاربران است. از طرف دیگر، اتوماتیک نمودن راهی جهت باز نمودن درب است. یکی از روش‌های دیگر، درب بازکن‌ها است که در بازار به آیفون هم شهرت دارد. یکی از روش‌های بازنمودن اتوماتیک انواع درب‌ها که شناسایی صوتی و تصویری نفر مراجعه‌کننده را نیز به همراه دارد، درب بازکن‌های تصویری است. البته این روش عموماً برای رودی نفر روی ساختمان‌ها کاربرد دارد و از آن برای درب‌های دیگر استفاده نمی‌شود. جدول زیر انواع درب بازکن‌ها را نمایش می‌دهد.

انواع درب بازکن

پخش‌فیلم ۲۰

در مورد تفاوت‌های آیفون‌ها و کاربردشان با هم بحث کنید.

فعالیت
کلاسی ۸

اجزای درب باز کن تصویری

۱- پنل بیرونی

در بیرون ساختمان نصب می شود و وظیفه انتقال زنگ و صدا و تصویر به داخل ساختمان را دارد و بسته به روش دریافت سیگنال از سوی کاربر انواع مختلفی دارد که مهم ترین آنها پنل های دکمه ای، کدینگ و کارتی است.

۲- گوشی

داخل واحد نصب می شود و زنگ، صدا و تصویر را به داخل و پنل بیرونی انتقال می دهد.

۳- منبع تغذیه

وظیفه تأمین تغذیه مورد نیاز سیستم بر عهده این قطعه است.

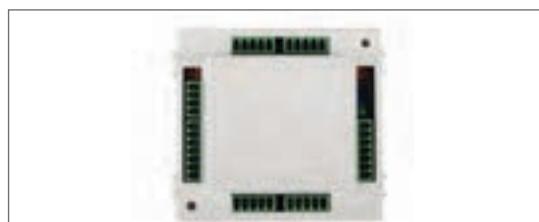
ولتاژهای خروجی منبع تغذیه را با ولت متر اندازه گیری کنید. چه تفاوت هایی وجود دارد؟ دلیل تفاوت آنها چیست؟

فعالیت
کارگاهی ۱۳

۴- قفل درب

این قفل به روی درب ورودی نصب می شود و فرمان را از گوشی داخل دریافت و درب را باز می کند. قابل ذکر است که می توان به جای درب باز کن برقی قفل برقی (که در بخش جک اتوماتیک با آن آشنا شدید) را نصب کرد.

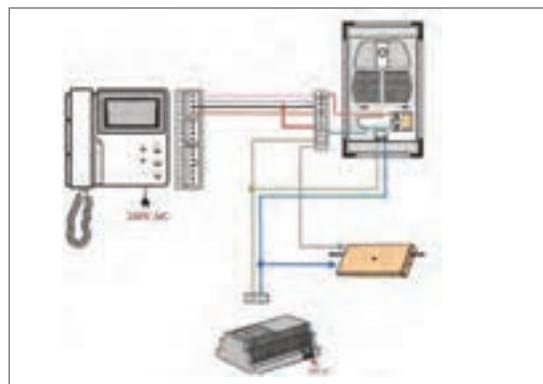

۵- سوئیچر

در هنگام افزایش طبقات، از سوئیچر برای جلوگیری از تداخل صدا، تصویر و زنگ بین واحدها استفاده می شود.

نصب درب باز کن تصویری

تصویر زیر نقشه نصب آیفون تصویری را نشان می دهد.

آیا می دانید

انتقال داده در فاصله کوتاه است، که امروزه کاربرد گسترده‌ای در سیستم‌های امنیتی، ورود و خروج، حضور و غیاب، کارت‌های اعتباری، خانه‌های هوشمند و... دارد.

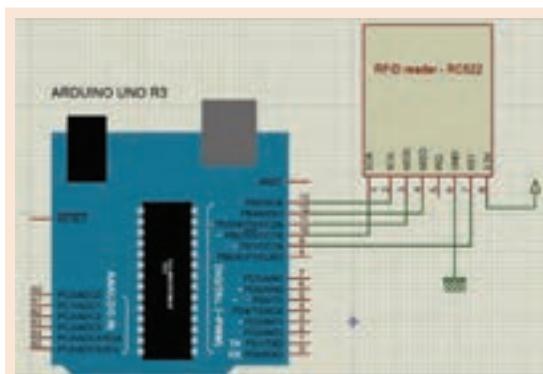
کارت RFID دارای یک مدار الکتریکی است، که با نزدیک شدن به میدان مغناطیسی مازول کارت خوان (RFID Reader) فعال می‌شود و کارت به ارسال داده از طریق پالس‌های رادیویی اقدام می‌کند. از مازول‌های RFID به منظور خواندن و نوشتن کارت‌های RFID استفاده می‌شود.

پخش فیلم ۲۱

راه اندازی مازول RFID توسط برد آردوینو

پروژه ۶

مدار شکل رویه را بیندید و مازول RFID را راه اندازی کنید.

نصب درب باز کن تصویری

پخش فیلم ۲۲

آیفون تصویری را با توجه به نقش و فیلم و راهنمای نصب، نصب کنید.

فعالیت
کارگاهی ۱۴

پروژه ۷

هدف: طراحی سیستم ورود و خروج هوشمند توسط برد آردوینو

در این پروژه از مازول های ریموت کنترل، فرستنده و گیرنده لیزر، موتور DC و برد آردوینو استفاده شده است.

- در ابتدا با استفاده از ریموت کنترل موتورها به صورت راست گرد روشن می شوند، که نشان دهنده بازشدن دره است.
- در ادامه بعد از عبور از درب، با استفاده از ریموت کنترل، دستور بسته شدن درها داده می شود، حال موتورها به صورت چپ گرد حرکت کرده که نشان دهنده بسته شدن در است.
- لیزر در این سیستم برای افزایش ایمنی پروژه به کار گرفته شده است، به این صورت که در زمان بسته شدن درب، در صورتی که مانع جلوی لیزر قرار بگیرد، به معنای وجود جسمی در جلوی درب است و درنتیجه حرکت موتورها متوقف می شود. در صورتی که این مانع رفع گردد، مجدداً می توان توسط ریموت کنترل موتورها را به حرکت در آورد.

ارزشیابی شایستگی نصب و راهاندازی درب‌های عملکرد افقی

شرح کار:

- نصب یکی از درب‌های اتوماتیک با عملکرد افقی با توجه به امکانات موجود کارگاه
- زیرسازی و آهن‌کشی و نصب
- تست، آزمایش و گزارش گیری از سیستم

استاندارد عملکرد:

- نصب و تنظیمات صحیح با توجه به دفترچه راهنمای درب اتوماتیک

شاخص‌ها:

- مطالعه دفترچه راهنمای شناخت تفاوت موجود در انواع درب‌های با مکانیزم افقی؛
- رعایت نحوه اجرا با توجه به نوع درب‌ها؛
- عملکرد درب‌ها با توجه به خواست هنرآموز.

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:

- شرایط: ۱ کارگاه استاندارد ۲ نور یکنواخت با شدت 400 لوکس ؛ ۳ تهویه استاندارد و دمای $30^{\circ} \pm 5^{\circ}$ ؛ ۴ وسایل ایمنی استاندارد

ابزار و تجهیزات: ابزار و وسایل مورد نیاز استاندارد (دستگاه جوش، برش (فرز)، دریل و مته، مولتی‌متر، انواع پیچ‌گوشتی و آچار، تراز، متر) - تجهیزات مورد نیاز جهت اتوماتیک نمودن درب

معیار شایستگی

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	زیرسازی و جوشکاری آهن‌آلات مورد نیاز	۲	
۲	کابل کشی	۱	
۳	نصب المان‌های جانبی	۲	
۴	نصب برد کنترل و تنظیمات	۲	

شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست‌محیطی و نگرش:

- ۱ رعایت قواعد و اصول در مراحل کار و کار تیمی؛
- ۲ رعایت دقیق و نظم (ویژگی شخصیتی)؛
- ۳ مستندسازی.

میانگین نمرات*

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ است.